

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI**

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**NIZOMIY NOMIDAGI
O'ZBEKISTON MILLIY PEDAGOGIKA UNIVERSITETI**

Tasviriy san'at (rangtasvir) va Chizmachilik fanlari

60111500 – “Tasviriy san'at va muhandislik grafikasi”
bakalavriat ta'lim yo'nalishi uchun

Toshkent – 2026

Dastur va baholash mezonlari Nizomiy nomidagi O'zbekiston milliy pedagogika universiteti O'quv-uslubiy kengashining 2026-yil 10-iyundagi 11-son qarori bilan tasdiqlangan.

- Tuzuvchilar:**
- **N.N.Tolipov**
O'zMPU "Tasviriy san'at va muhandislik grafikasi" kafedrası mudiri v.b., dotsent
  - **M.K.Xalimov**
O'zMPU "Tasviriy san'at va muhandislik grafikasi" kafedrası dotsenti
- Taqrizchilar:**
- **O.A.Yusupov**
MRDI "Teatr bezagi rangtasviri" kafedrası dotsenti
  - **S.F.Abdirasilov**
O'zMPU "Tasviriy san'at" kafedrası professori, p.f.n.

Kirish

60111500 – Tasviriyl san'at va muhandislik grafikasi bakalavriat ta'lim yo'nalishi bo'yicha kasbiy (ijodiy) imtihon dasturi kasb-hunar maktablari hamda umumiy o'rta ta'lim maktablaridagi tasviriyl san'at va chizmachilik fanlari dasturi asosida tuzilgan bo'lib, abituriyentlarning amaliy ko'nikma va malakalarini aniqlash uchun mo'ljallangan. 60111500 – "Tasviriyl san'at va muhandislik grafikasi" bakalavriat ta'lim yo'nalishiga hujjat topshirgan abituriyentlar kasbiy (ijodiy) imtihonda tasviriyl san'at va muhandislik grafikasining asosi bo'lgan **rangtasvir** va **chizmachilik** fanlaridan amaliy ish bajarib, o'zlarining bilimlarini namoyon etadilar. Bajariladigan amaliy ishlar tasdiqlangan mezon asosida baholanadi.

I. Abituriyent bilimiga qo'yiladigan talablar

1. Abituriyentdan rangtasvir fanidan natyurmortni qog'ozga to'g'ri joylashtirishi, ufq chizig'ini to'g'ri topishi, predmetlarning hajmi, o'zaro nisbatini to'g'ri topishi, perspektiva qonuniga rioya qilishi, soya-yorug', refleksi to'g'ri topishi, akvarel bo'yog'i texnikasidan to'g'ri foydalanishi, naturadagi buyum hajmlarini to'g'ri aks ettirishi, buyumlardagi soya va yorug'larni to'g'ri aniqlashi, buyumlarning fakturasini (gips, sopol, metall, mato, va hokazolar) topishi, qo'yilgan vazifa to'liq bajarishi talab etiladi.

2. Abituriyentdan chizmachilik fanidan berilgan ikki proyeksiyani to'g'ri ko'chirishi, masshtabni to'g'ri tanlashi, yetishmovchi proyeksiyani to'g'ri topishi, qirqimlarni to'g'ri bajarishi, aksonometrik proyeksiyani qirqimlari bilan to'g'ri bajara olishi, chizmalarda chiziq turlariga, o'lchamlar qo'yishda qoidaga rioya qilishi, chizmalarni qog'ozga to'g'ri joylashtira bilishi va ishni sifatli bajarishi talab etiladi.

Abituriyent jadval bo'yicha belgilangan kunda har bir fanga 3 astronomik soat (180 daqiqa) vaqt davomida grafik ish bajaradi. Tasviriyl san'at (rangtasvir) hamda chizmachilik fanlari bo'yicha bajariladigan ish qog'ozining o'lchami A3 formatda bo'ladi.

Bu ishlarni baholash quyidagi tartibda amalga oshiriladi: Tasviriyl san'at (rangtasvir) fanidan bajarilgan ishga 10 tadan savol, chizmachilikdan 9 ta savol qo'yiladi va bu savollarga sinov o'tkazuvchi komissiya a'zolari bajarilgan ishning hajmi va sifatiga qarab ball qo'yadilar. Har bir fan bo'yicha ballar qaydnomaga yoziladi va umumlashtiriladi.

Mazkur yo'nalishda kasbiy (ijodiy) imtihonlar uchun qo'yiladigan maksimal ball – 156 ni tashkil etadi,

Rangtasvir	- 93 ball
Chizmachilik	- 63 ball

RANGTASVIR

№	Savollar mazmuni	To'liq javob uchun ball
1	Natyurmort qog'ozga to'g'ri joylashtirilgan va konstruktiv qurilishi to'g'ri bajarilgan	0-9 gacha
2	Ufq chizig'i to'g'ri topilgan, perspektiva qonun-qoidalariga rioya qilingan	0-9 gacha
3	Qo'yilmadagi buyumlarning hajmi, o'zaro nisbati to'g'ri topilgan	0-9 gacha
4	Qo'yilmadagi buyumlarning fazoviy joylashuvi to'g'ri topilgan	0-9 gacha
5	Akvarel bo'yog'i texnikasidan to'g'ri foydalanilgan	0-9 gacha
6	Qo'yilmadagi ranglar munosabati to'g'ri topilgan	0-9 gacha
7	Yorug'-soya qonunlariga to'g'ri amal qilingan	0-9 gacha
8	Buyumlarning material-fakturasi (gips, sopol, metall, mato va hokazolar) to'g'ri aks ettirilgan	0-10 gacha
9	Qo'yilmadagi buyumlarning yaxlitligi to'g'ri topilgan	0-10 gacha
10	Qo'yilgan vazifa to'liq bajarilgan	0-10 gacha

1. Natyurmort qog'ozga to'g'ri joylashtirilgan va konstruktiv qurilishi to'g'ri bajarilgan

Ballar	Mezonlar
9 ball	Natyurmort qog'oz sathiga muvozanatli va markazlashgan holda joylashtirilgan. Konstruktiv qurilishi a'lo darajada bajarilgan.
8 ball	Natyurmort to'g'ri joylashtirilgan, konstruktiv chiziqlar aniq, lekin mayda kamchiliklar mavjud.
7 ball	Natyurmortning joylashuvi va konstruksiyasi umumiy holda yaxshi, ayrim shakllarda yengil xatoliklar bor.
6 ball	Natyurmort to'g'ri joylashtirilgan, lekin konstruktiv qurilishida aniqlik yetishmaydi.
5 ball	Natyurmort markazga nisbatan siljigan. Konstruksiyada murakkablik mavjud, shakllar noto'g'ri chizilgan.
4 ball	Natyurmort joylashuvi muvozanatsiz. Konstruktiv chiziqlar tushunarsiz yoki noto'liq.
3 ball	Natyurmort yuzaga tasodifiy joylashtirilgan. Konstruksiya deyarli yo'q.
2 ball	Natyurmort shakllari tushunarsiz holda joylashgan. Konstruktiv yondashuv umuman ko'zga tashlanmaydi.
1 ball	Natyurmortda joylashuv va konstruksiya umuman inobatga olinmagan.
0 ball	Natyurmort chizilmagan yoki topshiriq bajarilmagan.

2. Ufq chizig'i to'g'ri topilgan, perspektiva qonun-qoidalariga rioya qilingan

Ballar	Mezonlar
9 ball	Natyurmortda ufq chizig'i aniq va to'g'ri topilgan, barcha obyektlar perspektiva qonunlariga to'liq rioya qilgan holda ishlangan.
8 ball	Natyurmortda ufq chizig'i to'g'ri, aksariyat shakllar perspektivada aniq berilgan, lekin juda mayda xatoliklar mavjud.
7 ball	Natyurmortda ufq chizig'i va asosiy obyektlar perspektivasi to'g'ri, ammo ayrim xatolar ko'zga tashlanadi.
6 ball	Natyurmortda ufq chizig'i to'g'ri, lekin perspektivada ba'zi elementlar noto'g'ri berilgan.
5 ball	Natyurmortda ufq chizig'i joyida, ammo ko'p obyektlar perspektivaga rioya qilmasdan chizilgan.
4 ball	Natyurmortda ufq chizig'i noto'g'ri belgilangan, perspektiva qonunlari yetarlicha inobatga olinmagan.
3 ball	Natyurmortda ufq chizig'i sezilmaydi yoki juda xato, ko'plab obyektlar noto'g'ri chizilgan.
2 ball	Natyurmortda ufq chizig'i umuman belgilanmagan, perspektivaga mutlaqo rioya etilmagan.
1 ball	Natyurmortda ufq chizig'i va perspektiva tamoyillari umuman tushunarsiz, ishlar asossiz bajarilgan.
0 ball	Natyurmort chizilmagan yoki ufq chizig'i va perspektiva bilan bog'liq ishlar bajarilmagan.

3. Qo'yilmadagi buyumlarning hajmi, o'zaro nisbati to'g'ri topilgan

Ballar	Mezonlar
9 ball	Natyurmortda barcha buyumlarning hajmi va o'zaro nisbati mukammal aniqlangan. Hech qanday xato mavjud emas.
8 ball	Natyurmortda buyumlarning asosiy nisbatlari va hajmi aniq berilgan, mayda kamchiliklar bor, lekin umumiy ko'rinish muvozanatli.
7 ball	Natyurmortda buyumlarning ko'pchiligida hajm to'g'ri berilgan, lekin ayrimlarida noto'g'ri nisbatlar kuzatiladi.
6 ball	Natyurmortda buyumlar hajmi asosan to'g'ri, lekin ba'zi elementlarda sezilarli xato mavjud.
5 ball	Natyurmortda katta va kichik shakllar nisbatida ko'zga yaqqol tashlanadigan xato bor.
4 ball	Natyurmortda umumiy hajmni aniqlashda muvozanatni ko'rsatishda xatolar mavjud. Nisbatlar noto'g'ri aniqlangan.
3 ball	Natyurmortda hajmlar noto'g'ri, ko'pchilik buyumlar asl nisbatlarga javob bermaydi.
2 ball	Natyurmortda hajm tushunchasi ko'zga tashlanmaydi. Buyumlar tasodifiy o'lchamda chizilgan.

1 ball	Natyurmortda hajm va nisbat inobatga olinmagan. Barcha shakllar noto‘g‘ri berilgan.
0 ball	Natyurmort chizilmagan yoki buyumlar butunlay mavjud emas.

4. Qo‘yilmadagi buyumlarning fazoviy joylashuvi to‘g‘ri topilgan

Ballar	Mezonlar
9 ball	Natyurmortda barcha buyumlar fazoda aniq joylashgan. Munosabatlar mukammal berilgan.
8 ball	Natyurmortda fazoviy joylashuv to‘g‘ri olingan. Biroz kamchiliklar bo‘lsa-da, asosiy ko‘rinish saqlangan.
7 ball	Natyurmortda buyumlarning ko‘pchiligida hajm to‘g‘ri berilgan, lekin ayrimlarida noto‘g‘ri nisbatlar kuzatiladi.
6 ball	Natyurmortda buyumlar hajmi asosan to‘g‘ri, lekin natyurmortning 2–3 elementlarida sezilarli xato mavjud.
5 ball	Natyurmortda katta va kichik shakllar nisbatida ko‘zga yaqqol tashlanadigan xato bor.
4 ball	Natyurmortda umumiy hajmni aniqlashda jiddiy muvozanatsizlik bor. Nisbatlar noto‘g‘ri aniqlangan.
3 ball	Natyurmortda hajmlar noto‘g‘ri, ko‘pchilik buyumlar asl nisbatlarga javob bermaydi.
2 ball	Natyurmortda hajm tushunchasi ko‘zga tashlanmaydi. Buyumlar tasodifiy o‘lchamda chizilgan.
1 ball	Natyurmortda hajm va nisbat inobatga olinmagan. Barcha shakllar noto‘g‘ri berilgan.
0 ball	Natyurmort chizilmagan yoki buyumlar butunlay mavjud emas.

5. Akvarel bo‘yog‘i texnikasidan to‘g‘ri foydalanilgan

Ballar	Mezonlar
9 ball	Natyurmortda akvarel texnikasi juda aniq, shaffoflik va o‘tishlar mahorat bilan bajarilgan. Hech qanday texnik xato yo‘q.
8 ball	Natyurmortda akvarel texnikasi yuqori darajada. Mayda xato bor, lekin umumiy ta’sirda shaffoflik va tozalik saqlangan.
7 ball	Natyurmortda asosiy akvarel uslubi to‘g‘ri qo‘llanilgan. Ba’zi o‘tishlarda yoki qatlamlarda kichik texnik kamchiliklar kuzatiladi.
6 ball	Natyurmortda akvarel bo‘yoqlarida toza ishlangan, lekin yorug‘-soya o‘tishlari yoki suv bilan ishlashda xatoliklar bor.
5 ball	Natyurmortda akvarel texnikasi noto‘g‘ri qo‘llangan joylar ko‘p. Rang palitrasi xira olingan va reflekslar berilmagan.
4 ball	Natyurmortda akvarelga xos shaffoflik yo‘qolgan. Bo‘yoq noto‘g‘ri surtilgan, ko‘p qatlamli va xira ko‘rinishda.

3 ball	Natyurmortda akvarel texnikasining asosiy prinsiplari buzilgan. Oq ranglar xiralashgan, tozalik yo‘q.
2 ball	Natyurmortda akvarel noto‘g‘ri aralashtirilgan. Qo‘llanilgan usulda suv va bo‘yoq muvozanati saqlanmagan.
1 ball	Natyurmortda akvarel bo‘yog‘ida ishlash texnikasi notog‘ri qo‘llanilgan. Rang munosabatlari aniqlanmagan.
0 ball	Natyurmort chizilmagan yoki rang yechimi berilmagan.

6. Qo‘yilmadagi buyumlarning hajmi, o‘zaro nisbati to‘g‘ri topilgan

Ballar	Mezonlar
10 ball	Natyurmortda barcha materiallar (gips, sopol, mato, metall va h.k.) o‘z xususiyatiga mos ravishda aniq, ishonchli va tabiiy aks ettirilgan.
9 ball	Natyurmortda deyarli barcha materiallar to‘g‘ri berilgan, mayda teksturada kamchiliklar mavjud.
8 ball	Natyurmortda materiallar asosan to‘g‘ri berilgan, lekin 1–2 buyumning fakturasi yetarlicha farqlanmagan.
7 ball	Natyurmortda materiallar yaxshi berilgan, ammo ayrim materiallar (masalan, metall va sopol) o‘zaro farqlanmagan.
6 ball	Natyurmortda 2–3 turdagi material farqi bor, boshqalarda farq sezilmaydi.
5 ball	Natyurmortda asosiy materiallar farqlanadi, lekin detallashtirish kam, yuzadagi tuzilmalar yomon berilgan.
4 ball	Natyurmortda materiallarning ko‘p qismi bir xil berilgan. Faktura tushunchasi zaif.
3 ball	Natyurmortda materiallar farqlanmaydi, hammasi tekis va umumiy, hech qanday faktura belgilanmagan.
2 ball	Natyurmortda materiallarning xususiyati aniqlanmagan, barcha buyumlar xom va tayyorlanmagan ko‘rinishda.
1 ball	Natyurmortda material sifati tushunarsiz. Buyumlarning rang yechimi xira, noaniq.
0 ball	Natyurmort chizilmagan yoki materiallar umuman ko‘rsatilmagan.

7. Yorug‘-soya qoidalariga to‘g‘ri amal qilingan

Ballar	Mezonlar
9 ball	Natyurmortda yorug‘ va soya o‘rtasidagi o‘tishlar mukammal, yorug‘lik manbasi aniq, shakllar hajmi tabiiy ko‘ringan. Hech qanday xato yo‘q.
8 ball	Natyurmortda yorug‘-soya munosabati aniq. Mayda texnik xatoliklar bor, lekin umumiy ko‘rinish juda yaxshi.
7 ball	Natyurmortda yorug‘lik manbasi to‘g‘ri tanlangan, asosiy shakllar soya bilan hajmli berilgan. Ba’zi o‘tishlar yumshoq emas.
6 ball	Natyurmortda yorug‘ va soya bor, tus nisbatlari ko‘rsatilgan.

5 ball	Natyurmortda yorug' va soya to'g'ri qo'llanmagan. Shakllarda hajm yetishmaydi, nur manbasi noaniq.
4 ball	Natyurmortda yorug'-soya munosabati deyarli sezilmaydi. Obyektlar tekis, nur taqsimoti noto'g'ri.
3 ball	Natyurmortda yorug'-soya tamoyillari buzilgan. Tasvirda nur va hajm aloqasi yo'q.
2 ball	Natyurmortda yorug'-soyani berishga urinish bor, lekin tasvir juda noaniq va texnik xatolar ko'p.
1 ball	Natyurmortda yorug'-soya tushunchasi inobatga olinmagan. Barcha shakllar tekis, nursiz ko'rinishda.
0 ball	Natyurmort chizilmagan yoki yorug'-soya bilan umuman ishlanmagan.

8. Buyumlarning material-fakturasi (gips, sopol, metall, mato va hokazolar) to'g'ri aks ettirilgan

Ballar	Mezonlar
10 ball	Natyurmortda barcha materiallar (gips, sopol, metall, mato va h.k.) o'z xususiyatiga mos ravishda aniq, ishonchli va tabiiy aks ettirilgan.
9 ball	Natyurmortda deyarli barcha materiallar tabiiy berilgan, kichik texnik kamchiliklar umumiy ta'sirga salbiy ta'sir qilmaydi.
8 ball	Natyurmortda asosiy materiallar to'g'ri berilgan, lekin bir-ikki elementda faktura yetarlicha farqlanmagan.
7 ball	Natyurmortda materiallar ko'rsatilgan, lekin ba'zi materiallar (masalan, metall va sopol) o'zaro yetarlicha farqlanmaydi.
6 ball	Natyurmortda 2 turdagi material farqlanadi, boshqalarida farq sezilmaydi. Material xususiyatlari yetarlicha ochib farqlanmagan.
5 ball	Natyurmortda asosiy materiallar farqlanadi, lekin detallashtirish kam, fakturalar umumiy, yuzaki ko'rinishda.
4 ball	Natyurmortda materiallarning ko'p qismi bir xil ko'rinishda. Faktura tushunchasi zaif.
3 ball	Natyurmortda materiallar umumiy tusda, barcha buyumlar tekis ko'rinishda. Faktura deyarli berilmagan.
2 ball	Natyurmortda materiallarning fakturasi va xususiyatlari to'liq ifodalanmagan. Obyektlar to'g'ri aniqlanmagan.
1 ball	Natyurmortda materiallar noto'g'ri berilgan, xira, noaniq. Materiallarning asl xususiyatlari yo'q.
0 ball	Natyurmort chizilmagan yoki buyumlar butunlay mavjud emas.

9. Qo'yilmadagi buyumlarning hajmi, o'zaro nisbati to'g'ri topilgan

Ballar	Mezonlar
10 ball	Natyurmortda barcha buyumlar o'zaro bog'liq, bir kompozitsion tuzilmada uyg'unlashgan va yaxlitlik mukammal saqlangan.

9 ball	Natyurmortda buyumlar orasida kompozitsion bog‘lanish to‘g‘ri aniqlangan. Mayda farqlar bo‘lsa-da, umumiy yaxlitlik ta’siri saqlangan.
8 ball	Natyurmortda asosiy shakllar o‘zaro to‘g‘ri bog‘langan. Ayrim elementlar alohida tuyulsa-da, umumiylik yetarlicha saqlangan.
7 ball	Natyurmortda yaxlitlik seziladi, lekin 1–2 element boshqalardan ajralib turibdi.
6 ball	Natyurmortda kompozitsiyadagi bog‘lanish zaif. Buyumlar orasida ma’lum darajada uzilish mavjud.
5 ball	Natyurmortda umumiylik yetishmaydi. Buyumlar tartibi va shakllar o‘zaro bog‘lanmagan.
4 ball	Natyurmortda elementlar o‘rtasida aloqa zaif, har bir shakl alohida berilgan, umumiy yaxlitlik sezilmaydi.
3 ball	Natyurmortda butunlik tushunchasi saqlanmagan. Kompozitsiyada elementlar tasodifiy joylashgan.
2 ball	Natyurmortda buyumlar o‘zaro hech qanday bog‘liqlikka ega emas.
1 ball	Natyurmortda yaxlitlik umuman mavjud emas, buyumlar xira ishlangan, bir-biri bilan bog‘lanmagan.
0 ball	Natyurmort chizilmagan yoki kompozitsiya umuman ishlanmagan.

10.Qo‘yilmadagi buyumlarning hajmi, o‘zaro nisbati to‘g‘ri topilgan

Ballar	Mezonlar
10 ball	Natyurmortda barcha talablar va ko‘rsatmalar to‘liq bajarilgan. Vazifa mukammal, to‘liq ishlangan va xatolar yo‘q.
9 ball	Natyurmortda vazifa deyarli to‘liq bajarilgan. Juda mayda kamchiliklar bor, lekin umumiy natijaga ta’sir qilmaydi.
8 ball	Natyurmortda barcha qismlar bajarilgan, lekin 1–2 ta yo‘nalishda to‘liqlik yetishmaydi.
7 ball	Natyurmortda asosiy topshiriqlar bajarilgan, ayrim detallar yuzaki ishlangan.
6 ball	Natyurmortda vazifaning yarmi to‘liq bajarilgan, qolgan qismida kamchiliklar ko‘p.
5 ball	Natyurmortda ko‘plab elementlar ishlanmagan, vazifaning yarimi bajarilgan.
4 ball	Natyurmortda vazifaning asosiy qismlari bajarilmagan. Faqat ayrim detallar berilgan.
3 ball	Natyurmortda topshiriqni bajarilishi juda zaif. Ishlanishi yuzaki, qisman tushunarli.
2 ball	Natyurmortda topshiriq bajarilishi deyarli ko‘rinmaydi. Talablarning asosiy qismi inobatga olinmagan.
1 ball	Natyurmortda vazifa noto‘g‘ri tushunilgan yoki butunlay noto‘g‘ri bajarilgan.
0 ball	Natyurmort chizilmagan yoki topshiriq umuman bajarilmagan.

Rangtasvir bo'yicha abituriyentlarning to'plashi mumkin bo'lgan maksimal ballarning umumiy miqdori – **93 ball**

CHIZMACHILIK

№	Savollar mazmuni	To'liq javob uchun ball
1	Berilgan ikki proyeksiya to'g'ri ko'chirilgan, masshtab to'g'ri tanlangan	0-7 gacha
2	Yetishmovchi proyeksiya to'g'ri topilgan	0-7 gacha
3	Qirqimlar to'g'ri bajarilgan	0-7 gacha
4	Aksonometrik proyeksiya to'g'ri boshlangan	0-7 gacha
5	Aksonometrik proyeksiya tugallangan	0-7 gacha
6	Aksonometriyada qirqim to'g'ri bajarilgan	0-7 gacha
7	Chizmalarda chiziqli turlariga rioya qilingan	0-7 gacha
8	O'lchamlar qo'yishda qoidaga rioya qilingan	0-7 gacha
9	Chizmalar chizma qog'oziga to'g'ri joylashtirilgan va sifatli bajarilgan	0-7 gacha

Chizmachilik bo'yicha abituriyentlarning to'plashi mumkin bo'lgan maksimal ball - **63 ball**

II. Kasbiy (ijodiy) imtihonlarni o'tkazish tartibi

60111500 – Tasviriy san'at va muhandislik grafikasi bakalavriat ta'lim yo'nalishiga hujjat topshirgan abituriyent jadval asosida belgilangan kunda, har bir fandan 3 astronomik soat (180 daqiqa) vaqt davomida rangtasvir fanidan natyurmort qo'yilmasini xamda chizmachilik fanidan grafik ish bajaradilar. Qabul komissiyasi tomonidan shakllantirilgan guruhlar 20-30 nafar abituriyentlardan iborat bo'lib, kasbiy (ijodiy) imtihon guruhlar bo'yicha o'tkaziladi. Kasbiy (ijodiy) imtihon rangtasvir fanidan molbert va planshetlar bilan jihozlangan xonalarida hamda chizmachilik fanidan stol-stul bilan jihozlangan xonalarida o'tkaziladi.

Tasviriy san'at (rangtasvir). Tasviriy san'at nazariyasi asosida natyurmortning o'zaro nisbati, havo perspektivasi qonuniyatlari, kompozitsiya tuzilishi, yorug' va soya tushunchalari negizida gipsli geometrik jism, uy-ro'zg'or buyumlari, meva va sabzavotlar rangli mato fonida naturaga qarab rangtasvirda bajariladi.

Chizmachilik. Chizmachilik fanidagi vazifalar O'zDStga rioya qilgan holda bajariladi. Buyumning berilgan ikki proyeksiyasiga asosan yetishmayotgan proyeksiyasini topish, kerakli qirqimlari bilan aksonometriyasini qog'oz formatida qalamda amaliy bajarish malakalarini aniqlashdir.

Bajarilgan ishlarni baholash quyidagi tartibda amalga oshiriladi: rangtasvir fani bo'yicha ish to'liq va to'g'ri bajarilgan bo'lsa, baholash mezoniga mos ravishda 0

(nol) balldan 9 (10) ballgacha, chizmachilik fanidan ish to'liq va to'g'ri bajarilgan bo'lsa, baholash mezoniga mos ravishda 0 (nol) balldan 7 ballgacha belgilanadi.

Fan bo'yicha sinov o'tkazuvchi komissiyalar tashkil etiladi va ular shu ta'lim yo'nalishi uchun kadrlar tayyorlovchi kafedralarning professor-o'qituvchilari tarkibidan jalb etiladi.

III. Kasbiy (ijodiy) imtihonlar natijalari bo'yicha apellyatsiya tartibi

Abituriyentlar tomonidan kasbiy (ijodiy) imtihon natijalari bo'yicha universitet qabul komissiyasining apellyatsiyalar bilan ishlash hay'atiga natijalar e'lon qilingan kundan boshlab 24 soat davomida murojaat qilishlari mumkin.

Murojaatlar faqat ularning baholari va ijodiy ishlari bilan bog'liq bo'lgan taqdirda qabul qilinadi, ammo boshqa abituriyentlarning ijodiy ishlari to'g'risida shikoyatlar qabul qilinmaydi.